

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 178/22

Luxemburg, 8 november 2022

Arrest van het Hof in de gevoegde zaken C-885/19 P | Fiat Chrysler Finance Europe/Commissie en C-898/19 P | Ierland/Commissie

„Tax rulings“: Volgens het Hof heeft het Gerecht het door de Commissie gehanteerde referentiekader voor de toepassing van het zakelijkheidsbeginsel op Luxemburgse geïntegreerde ondernemingen ten onrechte bevestigd, doordat het geen rekening heeft gehouden met de specifieke regels waarmee in die lidstaat uitvoering wordt gegeven aan dit beginsel

Het Hof vernietigt bijgevolg het litigieuze besluit van de Commissie, omdat haar analyse van het referentiestelsel en, bij uitbreiding, van het bestaan van een aan Fiat Chrysler Finance Europe (hierna „FFT“) verleend selectief voordeel onjuist is.

Op 3 september 2012 hebben de Luxemburgse belastingautoriteiten een fiscale ruling vastgesteld ten gunste van FFT, een onderneming van de Fiat-groep die treasury- en financieringsdiensten verleende aan de in Europa gevestigde vennootschappen van deze groep. Bij deze ruling werd een methode goedgekeurd om de vergoeding van FFT voor deze diensten te bepalen, zodat zij jaarlijks haar belastbare winst voor de vennootschapsbelasting in het Groothertogdom Luxemburg kon bepalen.

In een besluit van 21 oktober 2015 heeft de Commissie zich op het standpunt gesteld dat de betrokken ruling met de interne markt onverenigbare staatssteun vormde in de zin van artikel 107 VWEU. Voorts heeft zij vastgesteld dat het Groothertogdom Luxemburg haar in strijd met artikel 108, lid 3, VWEU niet ervan op de hoogte had gebracht dat het voornemens was de ruling in kwestie af te geven en niet had voldaan aan zijn standstillverplichting. Zij heeft het Groothertogdom Luxemburg gelast om de onrechtmatige en met de interne markt onverenigbare steun van FFT terug te vorderen.

Het Groothertogdom Luxemburg en FFT hebben beide beroep ingesteld bij het Gerecht van de Europese Unie en verzocht om nietigverklaring van het besluit van de Commissie. Met zijn arrest van 24 september 2019 heeft het Gerecht de door het Groothertogdom Luxemburg en FFT ingestelde beroepen tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie verworpen en de geldigheid van dat besluit bevestigd.¹ Met hun respectieve hogere voorzieningen hebben FFT (C-885/19 P) en Ierland (C-898/19 P) verzocht om vernietiging van dit arrest.

Met zijn arrest van vandaag vernietigt het Hof het arrest van het Gerecht van de Europese Unie van 24 september 2019 in de zaak Luxemburg en Fiat Chrysler Finance Europe/Commissie (gevoegde zaken T-755/15 en T-759/15) en verklaart het het besluit van de Commissie van 21 oktober 2015 betreffende de

¹ Zie [PC 118/19](#).

door Luxemburg ten gunste van FFT ten uitvoer gelegde steunmaatregel nietig.

Om te beginnen herinnert het Hof eraan dat de maatregelen van de lidstaten op gebieden die niet door het Unierecht zijn geharmoniseerd, niet uitgesloten zijn van de werkingssfeer van de bepalingen van het VWEU die betrekking hebben op het toezicht op staatssteun. Vervolgens herinnert het Hof eraan dat een nationale maatregel slechts als „staatssteun” kan worden aangemerkt indien is voldaan aan **vier voorwaarden**. Ten eerste moet het gaan om een maatregel van de staat of om een maatregel die met staatsmiddelen is bekostigd. Ten tweede moet deze maatregel het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig kunnen beïnvloeden. Ten derde moet de maatregel de begunstigde een selectief voordeel verlenen. Ten vierde moet hij de mededinging vervalsen of dreigen te vervalsen.

Wat de analyse van de belastingmaatregelen vanuit het oogpunt van de Unierechtelijke regels inzake staatssteun betreft, houdt het onderzoek van de voorwaarde met betrekking tot het **selectief voordeel** in dat eerst moet worden vastgesteld wat het referentiestelsel is – dat wil zeggen wat de „normale” belastingregeling in de betrokken lidstaat is – en dat vervolgens moet worden aangetoond dat de betrokken belastingmaatregel afwijkt van dit referentiestelsel doordat daarmee een verschil in behandeling wordt ingevoerd tussen marktdeelnemers die zich vanuit het oogpunt van de met dit referentiestelsel nagestreefde doelstelling in een vergelijkbare feitelijke en juridische situatie bevinden, zonder dat dit verschil gerechtvaardigd wordt door de aard of de opzet van het stelsel in kwestie. Om te beoordelen of een belastingmaatregel selectief is, is het dus van belang dat de **gewone fiscale regeling of het toepasselijke referentiestelsel** in de betrokken lidstaat **correct wordt vastgesteld in het besluit van de Commissie** en wordt onderzocht door de rechter bij wie tegen die vaststelling wordt opgekomen.

Aangezien het buiten de gebieden waarop het belastingrecht van de Unie is geharmoniseerd, de betrokken lidstaat is die door de uitoefening van zijn exclusieve bevoegdheden op het gebied van rechtstreekse belastingheffing en met inachtneming van zijn fiscale autonomie de wezenlijke kenmerken bepaalt van de belasting, mag **alleen het toepasselijke nationale recht van de betrokken lidstaat** in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van het referentiestelsel op het gebied van directe belastingen. Deze vaststelling zelf is een noodzakelijke voorwaarde, niet alleen voor de beoordeling van het bestaan van een voordeel, maar ook voor de beoordeling van de vraag of dit voordeel selectief is.

Volgens het Hof heeft het Gerecht blijk gegeven van een **onjuiste rechtsopvatting** bij de toepassing van artikel 107, lid 1, VWEU door geen rekening te houden met het uit de rechtspraak voortvloeiende vereiste dat de Commissie, om te bepalen of bij een belastingmaatregel een selectief voordeel is verleend aan een onderneming, een vergelijking moet maken met het belastingstelsel dat normaal gezien in de betrokken lidstaat van toepassing is, op basis van een objectief onderzoek van de inhoud, de onderlinge samenhang en de concrete effecten van de krachtens het nationale recht van die lidstaat toepasselijke normen. Het Gerecht heeft namelijk ten onrechte de benadering van de Commissie bevestigd waarbij deze een zakelijkheidsbeginsel heeft toegepast dat verschilt van het in het Luxemburgse recht neergelegde beginsel, en heeft er zich aldus toe beperkt dit beginsel vast te stellen zoals het abstract tot uitdrukking komt in het door het algemene Luxemburgse vennootschapsbelastingstelsel nagestreefde doel, en de betrokken ruling te onderzoeken zonder rekening te houden met de wijze waarop dit beginsel concreet in dit recht is opgenomen, in het bijzonder ten aanzien van geïntegreerde ondernemingen.

Bovendien heeft het Gerecht de bepalingen van het VWEU inzake de vaststelling door de Europese Unie van maatregelen inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende directe belastingen geschonden door te aanvaarden dat de Commissie zich kan beroepen op regels die **niet onder het Luxemburgse recht ressorteren**, terwijl het in herinnering heeft gebracht dat deze instelling bij de huidige stand van het Unierecht niet over de bevoegdheid beschikt om de „normale” belasting van een geïntegreerde onderneming autonoom te bepalen zonder rekening te houden met de nationale belastingregels.

Het Hof komt tot de slotsom dat de overwegingen van het bestreden arrest die betrekking hebben op het onderzoek van de primaire redenering van de Commissie dat de betrokken ruling afwijkt van het algemene stelsel van de vennootschapsbelasting van Luxemburg, blijk geven van een onjuiste rechtsopvatting **voor zover het**

Gerecht deze redenering van de Commissie heeft bevestigd. Deze onjuiste rechtsopvatting bestaat er meer bepaald in wezen in dat het Gerecht bij de vaststelling van het referentiestelsel in het kader van het op grond van artikel 107, lid 1, VWEU, verrichte onderzoek, waarmee het beoogt te bepalen of de betrokken ruling een selectief voordeel verleent aan de ontvanger ervan, geen rekening heeft gehouden met het zakelijkheidsbeginsel zoals neergelegd in artikel 164, lid 3, van het Luxemburgse belastingwetboek en nader uitgewerkt in de daarmee verband houdende circulaire nr. 164/2.

Gelet op het voorgaande vernietigt het Hof het bestreden arrest, stelt het vast dat het over voldoende gegevens beschikt om de zaak zelf af te handelen, en verklaart het het litigieuze besluit nietig, aangezien de vergissing van de Commissie bij de vaststelling van de krachtens het relevante nationale recht daadwerkelijk toepasselijke regels en dus bij de vaststelling van de „normale” belasting aan de hand waarvan de betrokken ruling moest worden beoordeeld, noodzakelijkerwijze de hele redenering inzake het bestaan van een selectief voordeel aantast. De nietigverklaring van het litigieuze besluit valt niet te vermijden met het argument dat de Commissie in datzelfde besluit ook een subsidiaire redenering heeft opgenomen die is gebaseerd op artikel 164, lid 3, van het belastingwetboek en de daarmee verband houdende circulaire nr. 164/2. Volgens het Hof houdt deze redenering slechts een verwijzing in naar de primaire analyse van de Commissie betreffende de juiste toepassing van het referentiestelsel, en zet zij dus slechts schijnbaar de vergissing recht die de Commissie heeft begaan bij de vaststelling van het referentiestelsel dat de basis had moeten vormen voor haar analyse betreffende het bestaan van een selectief voordeel.

NOTA BENE: Bij het Hof van Justitie kan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld tegen een arrest of een beschikking van het Gerecht. In beginsel heeft de hogere voorziening geen opschortende werking. Indien de hogere voorziening ontvankelijk en gegrond is, vernietigt het Hof de beslissing van het Gerecht. Ingeval de zaak in staat van wijzen is, kan het Hof de zaak zelf afdoen. In het omgekeerde geval verwijst het de zaak naar het Gerecht, dat aan de door het Hof in het kader van de hogere voorziening gegeven beslissing is gebonden.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Volg ons!

